

Overweging 1e zondag Veertigdagentijd

Thema: Op de proef gesteld

Lezingen: Genesis 2,7-9; 3,1-7 en Matteüs 4,1-11

Zondag 26 februari 2023

Mart Hendriks, pastoraal werker

Luisterend naar de lezingen, horen we dat de mens vanaf de schepping, vanaf zijn geboorte, voor keuzes staat.

Het boek Genesis vertelt ons dat de wereld van in den beginne goed was, een aards paradijs. De mens leeft er gelukkig en in harmonie met de schepping. Toch vindt hij het moeilijk zich te schikken in zijn rol om voor die schepping te zorgen zoals God hem vroeg.

Al was hij geschapen naar Gods beeld en gelijkenis, snel ontstaat er wantrouwen tussen de mens en zijn Schepper. De mens wil minstens net zo goed of misschien wel beter worden dan God. Zo ontstaat het moment dat de eerste mensen de keuze maken te eten van de 'Boom van kennis van goed en kwaad'. Ze hebben het geweten, goed en kwaad werden hun deel.

Een paar weken terug hoorden we Matteüs vertellen over een stem uit de hemel die over Jezus zei: 'Dit is mijn geliefde Zoon in wie ik mijn welbehagen vind.' Het zal je gezegd zijn.

Niet vreemd dus dat we Jezus vandaag ontmoeten in de woestijn waar hij voor zichzelf na wil gaan hoe hij zijn leven vorm gaat geven. Niet dat hij echt twijfelt, maar als je ergens aan begint is het goed om orde op zaken te stellen en dat vraagt om bezinning.

Na veertig dagen vasten, krijgt Hij honger en stelt de duivel – d.w.z. de verleider die uit is op tweedracht en iedereen tegen elkaar opzet – Hem op de proef: 'Als Zoon van God moet je om je eigen honger te stillen toch wel stenen in brood kunnen veranderen!' Jezus laat zich niet overhalen: hij kiest er niet voor in de eerste plaats eigen honger te stillen. Nee, Hij breekt en deelt brood met wie niets heeft, stelt zijn leven in dienst van anderen.

De tweede proef is dat Jezus God uit zal dagen. 'Als je van de tempelpoort afspringt, hoef je niet bang te zijn. Die God waarop je vertrouwt en die zoveel van je houdt, zal je redden, Hij zal er voor zorgen dat je geen pijn zult hebben.' Maar Jezus trapt er niet in. Hij weet dat Hij en met Hem alle mensen zelf verantwoordelijk zijn voor hun keuzes. We mogen de gevolgen van eigen daden niet afwentelen op God.

Dan stelt de duivel Jezus voor de derde keer op de proef. 'Alle rijkdommen van de wereld zijn voor jou als je wordt net als ik: gaan voor het gemakkelijke geld en de winst ten koste van alles.'

Maar Jezus' antwoord is kort en duidelijk: 'Nee. Ik ga er voor om in verbinding met wie goed als God is, 'de mens die het nodig heeft' centraal te stellen.'

Het lijkt zo vanzelfsprekend hoe Jezus in dit evangeliieverhaal zijn keuzes maakt. Net als alle mensen heeft Hij weet van goed en kwaad. Net als wij moet Hij het onderscheid maken: 'Krijgt de goede of de kwade Geest de overhand in mijn keuzes?' Maar het is geen eenvoudige situatie waarin Hij verkeert. Hij maakt zijn keuzes vanuit een woestijnervaring: het lijfelijk ervaren van honger en dorst, het gevoel van alleen gelaten worden en de eenzaamheid.

Al die gevoelens en de verleidingen daaraan te ontkomen, weerhouden Hem er niet van de weg van liefde en dienstbaarheid te blijven gaan, in verbondenheid met de Enige, 'Hij die is'.

Onderweg naar Pasen staan ook wij stil bij hoe en welke keuzes wij in ons leven maken. Waardoor of door wie laten wij ons leiden?

Om ons heen kijkend, dichtbij en veraf, zien we dat de woestijn oprukt, zijn woestijnervaringen voelbaar. We zien waar de kwade geest van haat en tweedracht aan het werk is, maar gelukkig ook waar de goede Geest zich laat kennen.

Ook wij willen ons laten leiden door de goede Geest, daarom zijn we samen om hier symbolisch te doen wat we mensen en de wereld gunnen: breken en delen en om kracht op te doen in de ervaring dat 'Hij die is' met ons meegaat.

Spreken we ons aan het begin van onze veertigdaagse tocht uit dat we deel zijn van Gods droom met mensen, met de woorden van de geloofsbelijdenis. *(tekst in liturgieboekje)*